

Kirke- valget 2023

Publisert 23. januar 2023
Andre utgave

Valghåndbok 4

Saemien Áálmege

Velkommen til valgåndboken 2023!

Alt du trenger å vite om valget – både forberedelse og gjennomføring – skal du enkelt kunne finne her.

Demokrati er viktig i Den norske kirke. Vi skal være organisert i samsvar med demokratiske prinsipper og verdier. Den viktigste arenaen for dette er kirkevalgene.

For å sikre demokratiet i Den norske kirke, er det viktig å ha en profesjonell gjennomføring av valget. Valgfunksjonærer skal få nødvendig opplæring, slik at vi sikrer kvaliteten på både forberedelser og gjennomføring.

Mye er kjent for mange av dere når valget skal gjennomføres. De fleste regler og ordninger er som før. Men for første gang vil det være mulig å forhåndsstemme digitalt fra 10. august på kirkevalget.no. Det vil også være en nasjonal forhåndsstemmedag i fysiske valglokaler 31. august. I år vil Kirkerådet ikke sende ut valgkort. I stedet blir kirkevalgkampanjen forsterket både digitalt, på papir og i det offentlige rom. Målet med dette er å styrke oppmerksomheten om kirkevalget og øke valgdeltakelsen.

Innsatsen til både ansatte og frivillige over hele landet er helt nødvendig for å sikre tilgjengelighet og kvalitet i valggjennomføringen. Takk for at du bidrar i denne jobben!

Med ønsker om god forberedelse og gjennomføring av kirkevalget 2023.

Ingrid Vad

Oslo, januar 2023

Ingrid Vad Nilsen, direktør i Kirkerådet

Brukerveileder for den digitale valghåndboken

Hvordan finner jeg frem?

Nedlastning

1. Velg ønsket bok og åpne den.
Trykk «last ned» hvis du trenger å ha den på PC-en.

2. Åpne filen i nedlastninger-mappen på PC-en din.

Navigasjon

Pilene øverst til høyre tar deg frem og tilbake. Huset tar deg tilbake til innholdsfortegnelsen. Den er klikkbar og leder deg til valgt kapittel.

Menyen til venstre er satt sammen av lenker – klikk på kapittelet du ønsker å lese. På første side av hvert kapittel ligger en meny med alle underkapitler. Dette er også lenker – de tar deg frem og tilbake i valgt kapittel.

Ordsøk

Når du har lastet ned valghåndboken kan du søke etter ord i hele dokumentet, som en indeks:

1. Åpne PDF-filen.
2. På tastaturet, klikk Ctrl eller Command+f.
3. Skriv inn ordet/setningen du leter etter og klikk på «neste». Bla frem og tilbake for å se alle stedene ordet blir nevnt.

Lenker

Alle klikkbare lenker er understreket og markert med grønn, som dette: klikkher.no. Disse leder deg til delkapitler, samt eksterne lenker til skjemaer og kirkens nettside.

Etter å ha trykket på en referanse til et annet kapittel i boka du leser, kan du komme deg tilbake til siden du var på ved å skrive inn sidetall i feltet øverst og trykke Enter på tastaturet.

31 / 136

Valghåndbok 1, 2 og 3

Du finner alle valghåndbøker for 2023 på ressursbanken.no/kirkevalg. Disse bruker du på samme måte som valghåndbok 4.

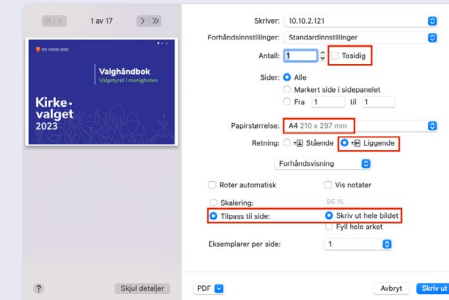
Knappene fungerer på samme måte som lenkene.

valghåndbok 1, valghåndbok 2

Hvordan skriver jeg ut boken?

Hele valghåndboken

1. Last ned boken og åpne filen.
i nedlastninger-mappen på PC-en din.
2. Velg Fil > Skriv ut.
3. I vinduet som kommer opp, velg **sidene du vil printe, A4 liggende og tilpass til side**. Pass på at **tosidig** ikke er huket av.
4. Skriv ut.

Utvalgte sider, for eksempel sjekklister

Dersom du kun vil skrive ut noen sider, følg steg 1–3 ovenfor. Tast så inn sidetallene du ønsker å skrive ut i feltet «Sider» og skriv ut:

1

1. Innledning

1.1 Om valghåndbok 4

Denne boken tar for seg valg av Saemien Åålmegeeraerie og sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet. Valg av lulesamisk og nordsamisk representant til bispedømmeråd og Kirkemøtet omtales ikke her, se valghåndbok 2 punkt 1.6.1. Boken er et supplement til de andre valghåndbøkene som omhandler de andre kirkevalgreglene og må leses i sammenheng med disse.

1.2 Tid og sted for valg og forhåndsstemming

Kirkevalget 2023 finner sted **mandag 11. september**, samtidig med kommunestyre- og fylkestingsvalget. I flere kommuner er det også valg søndag 10. september.

Valg av menighetsråd i Saemien Åålmege og sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet skjer ved digitalt valg og postvalg. **Poststemmer må være mottatt av valgstyret i menigheten innen kl. 21:00 på valgdagen 11. september.**

1.3 Om kirkelige valgeregler

Kirkemøtet vedtok i 2022 nye regler for gjennomføringen av kirkevalget, [forskrift 26. september 2022 nr. 1697 om regler for valg av menighetsråd og leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet \(kirkevalgreglene\)](#). Disse reglene gjelder også for valg av Saemien Åålmegeeraerie, med mindre annet er bestemt, jf. kirkevalgreglene § 14-5.

Valg av sørsamisk representant er regulert i [forskrift 26. september 2022 nr. 1685 om valg av sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet](#).

Se også [forskrift 14. november 2021 nr. 3389 om ordning for Saemien Åålmege](#).

1.4 Nytt ved kirkevalget

Ved valg i Saemien Åålmege i 2023 blir det mulig å enten forhåndsstemme digitalt eller stemme ved postvalg.

Det er fastsatt at det er et felles manntall for valg av Saemien Åålmegeeraerie og valg av sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet.

Det er ny ordning for nominasjonskomité ved valg av sørsamisk representant. Les mer i punkt [5.2](#).

Andre nye ting, som for eksempel digital forhåndsstemming, kan man lese om i punkt 1.8 i [valgåndbok 1](#).

1.5 Rådsorganer

1.5.1 Ordning for Saemien Åålmege

Det velges et menighetsråd for samisk menighet i sørsamisk språkområde, jf. forskrift om ordning for Saemien Åålmege § 2. Bestemmelsene i [kirkeordningen § 11](#) og [forskrift 14. november 2021 nr. 3259 om regler om formene for menighetsrådets og kirkelig fellesråds virksomhet](#) gjelder så langt de passer. Nidaros biskop fører tilsyn med den sørsamiske kirkelige virksomhet, menighetsråd, prest og øvrige tilsatte i samsvar med bestemmelser gitt i tjenesteordning for biskoper. Der det sørsamiske språkområdet ligger i et annet bispedømme, skal tilsynet utøves i samråd med biskopen i det aktuelle bispedømme.

1.5.2 Menighetsråd og oppgaver

Samisk menighetsråd i sørsamisk språkområde består av sørsamepresten og 4 andre medlemmer. Flertallet i menighetsrådet skal være samer som kan skrives inn i samemanntallet, jf. [lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold \(sameloven\)](#) § 2-6.

Menighetsrådet treffer avgjørelser og opptre på vegne av menigheten når det etter lov, forskrift eller i bestemmelsene i forskrift om ordning for Saemien Åålmege ikke fremgår at myndigheten er lagt til et annet organ.

Menighetsrådet fremmer forslag overfor bispedømmerådet om opprettelse og nedleggelse av stillinger innen det sørsamiske arbeidsfeltet. Nidaros bispedømmeråd tilsetter sørsameprest og utøver sammen med biskopen arbeidsgiveransvaret etter vanlige regler.

Biskopen leder prestatjenesten, jf. tjenesteordning for biskop. Nidaros bispedømmeråd tilsetter og har arbeidsgiveransvar for diakon, daglig leder og ev. øvrige stillinger i rettssubjektet Den norske kirke med arbeidsoppgaver knyttet til sørsamisk kirkeliv. Arbeidsgivermyndighet for disse kan delegeres til menighetsrådet, med unntak av tilsettings- og sanksjonsmyndigheten.

Menighetsrådet gir uttalelse i forbindelse med tilsetting av personell i rettssubjektet Den norske kirke knyttet til kirkelig betjening av sørsamer, fremmer søknader om finansiering av tiltak og virksomhet innenfor sørsamisk kirkeliv og avgir for øvrig uttalelse når departement eller annen kirkelig myndighet ber om det, eller når menighetsrådet av eget tiltak ønsker å uttale seg.

1.5.2.1 Formene for menighetsrådets virksomhet

Den særskilt valgte sørsamiske representanten i Nidaros bispedømmeråd og i Samisk kirkeråd har møte- og talerett i rådet.

Menighetsrådet kan opprette underutvalg for geografisk avgrensede områder innen det sørsamiske området.

Menighetsrådet skal ha en daglig leder av virksomheten.

Utskrift av møteboken sendes til Samisk kirkeråd og bispedømmerådene i Nidaros, Hamar og Sør-Hålogaland.

Avstemning i menighetsmøtet kan skje per post i saker der menighetsrådet treffer bestemmelse om det.

1.5.3 Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet

Bispedømmerådet har budsjett- og økonomiansvar for virksomheten. Myndigheten kan delegeres til menighetsrådet. Menighetsrådet foreslår budsjett for rådets virksomhet. Det skal velges en sørsamisk representant og en vararepresentant til Nidaros bispedømmeråd.

Les mer om bispedømmeråd og Kirkemøtet i punkt 1.11.2 og 1.11.3 i [valgåndbok 1](#).

1.5.4 Samisk kirkeråd

Samisk kirkeråd ble opprettet av Kirkemøtet i Den norske kirke i 1992 for å fremme samisk kirkeliv på lokalt og nasjonalt plan.

Rådet består av 7 medlemmer og har representanter fra de tre store samiske språkgruppene i Norge. Sekretariatet ligger i Tromsø. Råd er Kirkemøtets organ for samisk kirkeliv og har som oppgave å fremme, verne og samordne samisk kirkeliv i Den norske kirke.

2

2. Valgorganene

2.1 Valgstyre

Saemien Åålmegeeraerie er valgstyre for valget av Saemien Åålmegeeraerie. Les mer om valgstyrets rolle i punkt 2.1.1 i valgåndbok 1.

Valgstyret er ansvarlig for prøving av fysiske stemmegivninger ved valg av Saemien Åålmegeeraerie og sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet.

2.2 Valgråd

Valgrådet i Nidaros bispedømme styrer valget av sørsamisk representant. Les mer om valgråd i punkt 2.1.3 i valgåndbok 1.

2.3 Internettvalgstyret

Internettvalgstyret skal påse at internettstemmegivningen og opptelling av internettstemmene skjer i henhold til regelverket.

Les om internettvalgstyres rolle i punkt 2.1.4 i valgåndbok 1.

3

3. Kommunikasjon

Kirkerådet vil oversette grunnleggende informasjon om kirkevalget og hvordan man stemmer til sørsamisk, lulesamisk og nordsamisk. System for digital forhåndsstemming vil også være tilgjengelig på sørsamisk, lulesamisk og nordsamisk, i tillegg til bokmål, nynorsk og engelsk. Ut over dette må Saemien Áálmege selv prioritere ulike behov for informasjon og tilrettelegging.

Les om kommunikasjon ved menighetsrådsvalg i kapittel 3 i valgåndbok 1 og om kommunikasjon ved valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet i kapittel 3 i valgåndbok 2.

4

4. Stemmerett og valgbarhet

4.1 Medlemskap og stemmerett i Saemien Åålmege

Det følger av [forskrift om ordning for Saemien Åålmege](#) § 6 at medlemmer av Den norske kirke kan bli medlem av den samiske menigheten i sørsamisk språkområde dersom vedkommende blir registrert som medlem i Saemien Åålmege og

- regner seg som same eller er gift, partner eller samboer med en same og er bosatt i sørsamisk språkområde, eller
- regner seg som sørsame eller er gift, partner eller samboer med en sørsame og er bosatt utenfor sørsamisk språkområde, eller
- har foreldre som er medlem i sørsamisk menighet, eller
- har annen tilknytning til sørsamisk kirkeliv ut fra nærmere kriterier bestemt av menighetsrådet.

For å utøve stemmeretten må velgeren være innført i manntallet for Saemien Åålmege på valgdagen.

Personer med stemmerett ved valg av Saemien Åålmegeeraerie og sørsamisk representant har også stemmerett ved valg av menighetsråd i bostedssoknet og valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet i bispedømmet der de bor.

Les om stemmerett ved valg av menighetsråd i bostedssoknet og valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet i kapittel 4 i [valg håndbok 1](#).

4.2 Stemmerett ved valg av sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet

Ved valg av sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet har følgende personer stemmerett, jf. [forskrift om valg av sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet](#) § 2-1:

- Medlemmer av Saemien Åålmege (den samiske menigheten i sørsamisk språkområde).

Medlem av Saemien Åålmege som har kirkelig stemmerett, har altså også stemmerett ved valget av sørsamisk representant. Det gjelder også personer som har stemmerett som prest eller lek kirkelig tilsatt.

4.3 Manntall

Det er regelfestet at det er et felles manntall for valg av Saemien Åålmegeeraerie og sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet, jf. kirkevalgreglene § 14-5. Det er Kirkerådet, i samarbeid med bispedømmerådet og Saemien Åålmege, som er ansvarlig for at dette manntallet opprettes og oppdateres. Dette skjer på grunnlag av opplysninger fra bispedømmerådet og Saemien Åålmege. I praksis vil det si at dette manntallet blir opprettet i valgmodulen i medlemsregisteret, med utgangspunkt i de som er registrert i Saemien Åålmege i medlemsregisteret.

Det følger av dette at det er ett felles manntall for valg av Saemien Åålmegeeraerie og sørsamisk representant og at det settes ett kryss i manntall for stemmegivninger til begge valg. Det er valgstyret som er ansvarlig for prøving av stemmegivninger og å sette kryss i manntall. Velgere som bare har stemt ved et av valgene skal likevel krysses av manntallet.

Valgstyret tar utskrift av manntallet fra valgmodulen og bruker dette for å krysse av poststemmegivninger. Velgere som har stemt digitalt ved ett eller begge valg vil allerede være krysset av i manntallet. Manntallet kan tas ut fra fredag 8. september.

Manntallet vil ha markering for om noen er tilsatt, men det har ikke betydning for stemmerett ved valg av Saemien Åålmegeeraerie og sørsamisk representant, så det skal man bare se bort fra.

Les mer om i valgåndbok 1:

- Skjæringsdato i punkt 4.2.2.
- Kontroll av manntallsopplysninger i punkt 4.2.4.
- Tilgang til Den norske kirkes medlemsregister i punkt 4.2.5.
- Utskrift av manntall fredag 8. eller lørdag 9. september i punkt 4.2.7.

4.4 Valgbarhet

4.4.1 Valgbarhet ved valg av Saemien Åålmegeeraerie

Les om valgbarhet ved valg av menighetsråd i punkt 4.4.1 i valgåndbok 1.

4.4.2 Valgbarhet ved valg av sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet

Valgbar som sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet er de som har stemmerett og har fylt 18 år innen utgangen av valgåret og ikke er utelukket eller fritatt.

Utelukket fra valg som samisk representant til bispedømmeråd og Kirkemøtet er

- de som er valgbare ved valg av prest, jf. forskrift om regler for valg av prest og lek kirkelig tilsatt til bispedømmeråd og Kirkemøtet § 2-4,
- tilsatte ved bispedømmekontoret i en stilling på over 15 timer i uken,
- tilsatte i Kirkerådet.

Om en person skal utelukkes fra valg, er det avhengig av om vedkommende innehar stillingen når bispedømmerådet og Kirkemøtet trer i funksjon.

4.5 Felles bestemmelser om valgbarhet

Kirkerådet avgjør i tvilstilfeller om og hvor en person er valgbar.

4.6 Rett til å kreve fritak fra valg

Les om rett til å kreve fritak fra valg i punkt 4.4.4 i valgåndbok 1.

5

5. Nominasjonskomiteer og listeforslag

5.1 Nominasjonskomité ved valg av Saemien Åålmegeeraerie

Nominasjonskomité ved valg av Saemien Åålmegeeraerie følger samme regler som for andre menighetsråd. Les mer i punkt 5.2 i valgåndbok 1.

5.2 Nominasjonskomité ved valg av sørsamisk representant til Nidaros bispedømme og Kirkemøtet

Nidaros bispedømmeråd oppnevner en egen nominasjonskomité med tre medlemmer for valget av sørsamisk representant etter forslag fra de leke medlemmene i Saemien Åålmegeeraerie. Saemien Åålmegeeraerie innhenter forslag til representanter til nominasjonskomiteen fra Saemien Åålmege, fra alle menighetsrådene i sørsamisk språkområde, samt alle andre menighetsråd i Nidaros bispedømme.

Valgrådet skal i god tid, senest innen 15. desember i året før valgåret, sende en oppfordring til Saemien Åålmegeeraerie, til alle menighetsråd i sørsamisk språkområde, samt til andre menighetsråd i Nidaros bispedømme om innen 1. februar i valgåret å fremme forslag på minst tre sørsamiske kandidater. De som foreslås, skal forespørres om de er villige til å la seg nominere.

Nominasjonskomiteen velger selv sin leder. Etter utløpet av fristen innkalles nominasjonskomiteen til ett eller flere møter der den setter opp et listeforslag på fem kandidater. Nominasjonskomiteen bestemmer selv sin voteringsordning. Uenighet avgjøres ved alminnelig flertall. I tillegg til de innkomne forslag kan nominasjonskomiteens medlemmer fremme forslag til kandidater.

Nominasjonskomiteen bør tilstrebe bredde i kandidatenes syn på aktuelle kirkelige spørsmål og skal i forbindelse med nominasjonen innhente kandidatenes syn på slike spørsmål. Nominasjonskomiteen fastsetter selv hvilke spørsmål som skal forelegges kandidatene.

Bare personer som er valgbare, kan oppføres på listeforslaget. Kandidatene spørres på forhånd om de er villige til å stå på listeforslaget, jf. forskrift om valg av sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet § 3-1.

5.3 Listeforslag og behandling av disse ved valg av Saemien Åålmegeeraerie

For valg av Saemien Åålmegeeraerie gjelder de samme reglene for innlevering og behandling av listeforslag som ved andre menighetsrådsvalg. Les mer i punkt 5.5 i valgåndbok 1.

5.4 Listeforslag og behandling av disse ved valg av sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet

Kirkerådet har utarbeidet ulike skjema for listeforslag. Det er ikke et krav å bruke disse skjemaene, men dersom en bruker dem, er en sikret at en følger alle krav til listeforslag.

- [Skjema 5.4j: Listeforslag valg av sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet](#)
- [Skjema 5.5c: Vedlegg til listeforslag: oversikt over kandidatenes fødselsdato](#)

Fristen for innlevering av nominasjonskomiteens listeforslag er **kl. 12 den 31. mars 2023**, jf. forskrift om valg av sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet § 3-2 (1). Listeforslaget anses for innlevert når det er kommet inn til valgrådet.

Listeforslaget må oppfylle følgende vilkår:

- Det må angi hvilket valg det gjelder.
- Det må angi hvilke kandidater som stiller til valg på listen. Medlemmer og varamedlemmer av nominasjonskomiteen kan ikke settes på listen. Kandidatene føres opp på listen i alfabetisk rekkefølge med angivelse av fullstendig navn, stilling, menighet og fødselsår.

Listeforslaget må inneholde:

- minst 40 prosent kandidater av hvert kjønn,
- kandidater fra forskjellige distrikter og
- om mulig minst én kandidat under 30 år. Kandidater som fyller 30 år i valgåret regnes i denne sammenheng som under 30 år.

Listeforslaget må være underskrevet av nominasjonskomiteens leder.

I henhold til forskriften § 3-2 (3) skal listeforslaget ikke inneholde annen type informasjon til velgerne enn det som fremgår av bestemmelsene i § 3-2.

Listeforslaget skal ha et vedlegg som inneholder følgende:

- En oversikt over kandidatenes fødselsdato.
- Dersom en kandidat ikke tilfredsstillt krav for valgbarhet når listeforslaget innleveres, må det ligge ved en erklæring fra kandidaten om at vedkommende vil være valgbar når bispedømmerådet og Kirkemøtet trer i funksjon.
- En oversikt over kandidatene der disse blir nærmere presentert. Foruten de opplysninger som finnes på listeforslaget, tas det her med opplysninger om utdanning/yrke, verv i offisiell og kirkelig sammenheng

og andre opplysninger som vil være av betydning for dem som skal avgi stemme. Kandidatene presenteres også med bilde. Det forutsettes at presentasjonen også omfatter hva kandidatene særlig vil arbeide for og ser som viktige satsingsområder, samt opplysninger om kandidatenes syn på aktuelle kirkelige spørsmål.

Valgrådet skal i henhold til forskriften § 3-2 (5) avgjøre innen 2. mai 2023 om listeforslag fra nominasjonskomiteén kan godkjennes, jf. § 7-1. Dersom et listeforslag ved innleveringen ikke oppfyller reglens krav, plikter valgrådet å forhandle med nominasjonskomiteéns leder, som fungerer som tillitsvalgt for listen, for å forsøke å bringe forslaget i samsvar med reglene. Valgrådet kan etter slike forhandlinger godkjenne en valgliste med færre kandidater enn det som er foreskrevet i § 3-1 (3).

Valgrådet skal underrette samtlige kandidater på listeforslaget om at de er satt opp på listeforslag og opplyse om adgangen til å søke om fritak innen fritaksfristen som senest er 15. april 2023.

5.5 Supplerende nominasjon

5.5.1 Supplerende nominasjon ved valg av Saemien Åålmegeeraerie

Regler om supplerende nominasjon ved valg av menighetsråd gjelder også for Saemien Åålmegeeraerie. Det betyr at det skal utlyses mulighet for supplerende nominasjon uansett hvor mange kandidater det er på listen. Les mer i punkt 5.6 i valgåndbok 1.

5.5.2 Supplerende nominasjon ved valg av sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet

Stemmeberettigede, minst ti i antallet, kan fremme alternative kandidater i den supplerende nominasjonen. **Fristen er kl. 12:00 den 15. mai 2023.** Forslagsstillerne kan kun nominere én kandidat. Det må foreligge underskrift fra forslagsstillerne, og det må oppgis en tillitsvalgt for

forslagsstillerne. Det må også foreligge skriftlig bekreftelse fra kandidaten om at vedkommende er villig til å stille til valg.

Valgrådet avgjør om forslagene om supplerende nominasjon skal godkjennes og setter opp de endelige valglistene innen 22. mai 2023. Valgrådet sørger for at disse listene blir kunngjort innen 22. mai. Valglistene skal legges inn i valgmodulen.

Valgrådet utarbeider presentasjoner av kandidatene. Presentasjonen skal bygge på opplysningene gitt etter forskriften § 3-2 fjerde ledd.

6

6. Stemmesedler

6.1 Stemmesedler ved valg av Saemien Åålmegeeraerie

Regler for stemmesedler ved valg av Saemien Åålmegeeraerie er de samme som for andre menighetsråd. Les om dette i punkt 6.1 i valgåndbok 1.

6.2 Stemmesedler ved valg av sørsamisk representant

Stemmeseddelen ved valg av sørsamisk representant skal utformes av Kirkerådet. Innholdet vil være basert på valglisten som er lagt inn i valgmodulen. En digital stemmeseddel inneholder den samme informasjonen til velgeren som en stemmeseddel på papir. Stemmeseddelen skal være tilgjengelig på nettsiden kirkevalget.no.

6.2.1 Velgernes adgang til å endre på stemmeseddelen

På stemmeseddelen ved valg av sørsamisk representant skal velgeren sette kryss ved navnet til en av de nominerte kandidatene, jf. forskriften § 3-5 (4). Hvis det er satt kryss ved navnet til flere kandidater, tas det kun hensyn til det øverste krysset. Andre endringer på stemmeseddelen teller ikke med ved valgoppjøret. Hvis det ikke er satt kryss ved navnet til noen kandidater, skal stemmeseddelen forkastes.

6.3 Valgmateriell

Det er viktig å ha nødvendig valgmateriell tilgjengelig når man skal gjennomføre kirkevalg. Les om dette i punkt 6.2 i valgåndbok 1.

7

7. Digital stemmegivning

Velgere som har stemmerett i Saemien Åålmege, kan stemme digitalt fra 10. august kl. 09.00 til utgangen av onsdag 6. september. Velgeren logger seg på med Bank-ID eller tilsvarende og får tilgang til alle valg vedkommende har stemmerett til. En velger som har avgitt elektronisk stemme tidligere, kan stemme på nytt elektronisk. Dersom velgeren har avgitt flere elektroniske stemmegivninger, er det den sist avgitte stemmegivning som skal godkjennes, jf. særskilte regler for digital forhåndsstemming ved kirkevalg § 8 og forskrift om valg av sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet § 4-1. En velger som har stemt digital kan ikke avgi ny stemme ved postvalg.

8

8. Postvalg

Valgstyret og valgrådet skal sørge for at postvalget blir kunngjort og at stemmesedlene blir gjort tilgjengelig. Stemmesedler for begge valg vil bli tilgjengelig på kirkevalget.no. Det er ellers opp til valgstyret og valgrådet å bli enige om kunngjøring og annen informasjon om valget.

Postvalg gjennomføres ved at stemmeseddelen eller stemmesedlene legges i nøytral stemmeseddelkonvolutt som lukkes og sendes sammen med et følgeskriv i nøytral omslagskonvolutt direkte til valgstyret innen kl. 21:00 på valgdagen. Velgeren er selv ansvarlig for å avgi stemme på et tidspunkt som gjør at stemmen kommer inn til valgstyret innen valgdagen. Hvis en velger som har avgitt digital stemme også avgir poststemme på papir, er det den digitale stemmen som teller.

9

9. Prøving, opptelling og valgoppgjør

9.1 Prøving av digitale stemmegivninger

Prøving av stemmegivninger avgitt digitalt foretas ved klargjøring av stemmer før dekryptering etter § 5 (1). En digital stemmegivning ved valg av sørsamisk representant skal godkjennes dersom:

- velgeren er innført i manntallet,
- stemmegivningen inneholder tilstrekkelige opplysninger til å fastslå hvem velgeren er og
- stemmegivningen er avgitt til rett tid.

Velgerens stemmegivning er godkjent når vedkommende er krysset av i manntallet.

Internettvalgstyret foretar prøving av digitale stemmegivninger.

9.2 Prøving av stemmegivninger på papir

Det er ett felles manntall for valg av Saemien Åålmegeeraerie og sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet. Prøving av stemmegivninger ved valg av Saemien Åålmegeeraerie følger kirkevalgreglene §§ 11-1 og 11-2. Prøving av stemmegivninger ved valg av sørsamisk representant følger forskrift om valg av sørsamisk representant § 5-2. Fordi bestemmelsene i disse to regelverkene er helt like kan man følge veiledningen i punkt 9.2, 9.3 og 9.4 i valgåndbok 1.

Det er valgstyret som er ansvarlig for prøving av stemmegivninger ved valg av Saemien Åålmegeeraerie og sørsamisk representant.

9.3 Prøving av stemmesedler

Prøving av stemmesedler ved valg av Saemien Åålmegeeraerie følger samme regler som for andre menighetsråd. Se veiledning i punkt 9.5 i valgåndbok 1.

Prøving av stemmesedler ved valg av sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet gjøres av valgrådet i Nidaros bispedømme. En stemmeseddel ved valg av sørsamisk representant skal godkjennes dersom:

- det fremgår hvilket valg stemmeseddelen gjelder og
- det er oppført et navn på valgbar person i det respektive valget.

9.4 Opptelling av stemmesedler

Internettvalgstyret er ansvarlig for opptellingen av digitale stemmesedler til valg av valg av Saemien Åålmegeeraerie og sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet.

Veiledningen for opptelling i punkt 9.7 i valgåndbok 1 gjelder for valg i Saemien Åålmege, men det er valgrådet som er ansvarlig for telling av stemmesedler til valg av sørsamisk representant og det skal ikke gjøres foreløpig telling av disse av valgstyret. Det som står om foreløpig telling av stemmesedler ved valg av leke til bispedømmeråd og Kirkemøtet er altså ikke relevant for Saemien Åålmegeeraerie.

Valgrådet er ansvarlig for opptelling av stemmesedler på papir til valg av sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet. Opptellingen foretas av de personer og på den måten valgrådet har bestemt.

Kandidat som er oppført på valgliste, kan ikke delta i opptellingen av vedkommende valg.

Stemmesedlene skal telles opp i to omganger, ved en foreløpig og en endelig opptelling.

9.5 Kandidatkåring

Les om valgoppgjør for menighetsrådsvalg i punkt 9.9 i valgåndbok 1.

Valgrådet er ansvarlig for å foreta valgoppgjøret for sørsamisk representant. For å få et endelig resultat må tall fra telling av digitale stemmer og papirstemmer slås sammen. Det vil komme nærmere veiledning på dette.

Valget finner sted som flertallsvalg, og den som har flest stemmer, skal kåres til medlem. Tilsvarende gjelder ved kåring av varamedlemmer.

Valgrådet skal underrette det valgte medlemmet og varamedlemmene om utfallet av valget.

9.6 Protokollering av valg

Regler for protokollering av valg gjelder tilsvarende ved valg i Saemien Åålmege. Les mer om dette i punkt 9.1 i valgåndbok 1 (for Saemien Åålmegeeraerie) og punkt 9.1 i valgåndbok 2 (for valgrådet).

Internettvalgstyret skal protokollere resultatet fra opptellingen av internettstemmene. Protokollen skal underskrives av medlemmene i internettvalgstyret og gjøres tilgjengelig på kirkevalget.no.

Kirkerådet skal sørge for at resultatene fra internettstemmegivningen blir tilgjengelige for allmennheten. Publisering av noen foreløpige tall av avgitte elektroniske stemmer kan skje etter at stemmegivningen er avsluttet på valgdagen. Det vil ikke publiseres foreløpige tall for valg i Saemien Åålmege. Grunnen til dette er at det er snakk om få stemmeberettigede og kombinasjon av digitalt valg og postvalg. Det er derfor en stor sannsynlighet for at det blir svært få fysiske stemmer. For å sikre hemmelig valg må man derfor vente til man har endelige tall med å publisere.

10

10. Klager over valget. Omvalg

Kirkevalgreglene §§ 12-2, 12-3, 12-4, 13-2 og 13-4 gjelder tilsvarende så langt det passer ved valg av Saemien Åålmageraerie og sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet. Les kapittel 10 i valgåndbok 1.

11

11. Andre bestemmelser

Les om andre bestemmelser ved kirkevalg i kapittel 11 i valgåndbok 1.

Tilskudd til gjennomføring av kirkevalg i Saemien Åålmege vil tilsvare det dobbelte av det fellesrådene får pga. særlige utfordringer i forbindelse med organisering, informasjon og gjennomføring av valgene.

12

12. Frister og sjekklister for valgmyndighetene

Sjekkliste for menighetsråd finner man i kapittel 12 i valgåndbok 1, og sjekkliste for valgråd finner man i kapittel 12 i valgåndbok 2.

